

Ενότητα 8^η:

Η οριστική απομάκρυνση της περσικής επίθεσης

Μπακάλης Κώστας

history-logotexnia.blogspot.com

➔ Σύνδεση με την προηγούμενη ενότητα

▲ Η παράσταση από τον περίφημο κρατήρα του «ζωγράφου του Δαρείου» που τιτλοφορείται 'Πέρσαι'. Στο κέντρο εικονίζεται ο **Δαρείος** να προεδρεύει του αυτοκρατορικού συμβουλίου. Ο γενειοφόρος άνδρας που στέκεται μπροστά του είναι ένας αγγελιαφόρος, ο οποίος προφανώς αναγγέλλει την είδηση της ήττας στον **Μαραθώνα** (Εθνικό Μουσείο Νεάπολης).

A. Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΞΕΡΞΗ

Η τρίτη εκστρατεία των Περσών κατά της Ελλάδας (480 π.Χ)

Πέρσες

■ Η **ήττα** των Περσών στο **Μαραθώνα** προκάλεσε **μεγάλη δυσαρέσκεια** στην **Περσία**.

*Ξέρξης: Νέα εκστρατεία (480)
100.000 μάχιμοι στρατιώτες*

Έλληνες

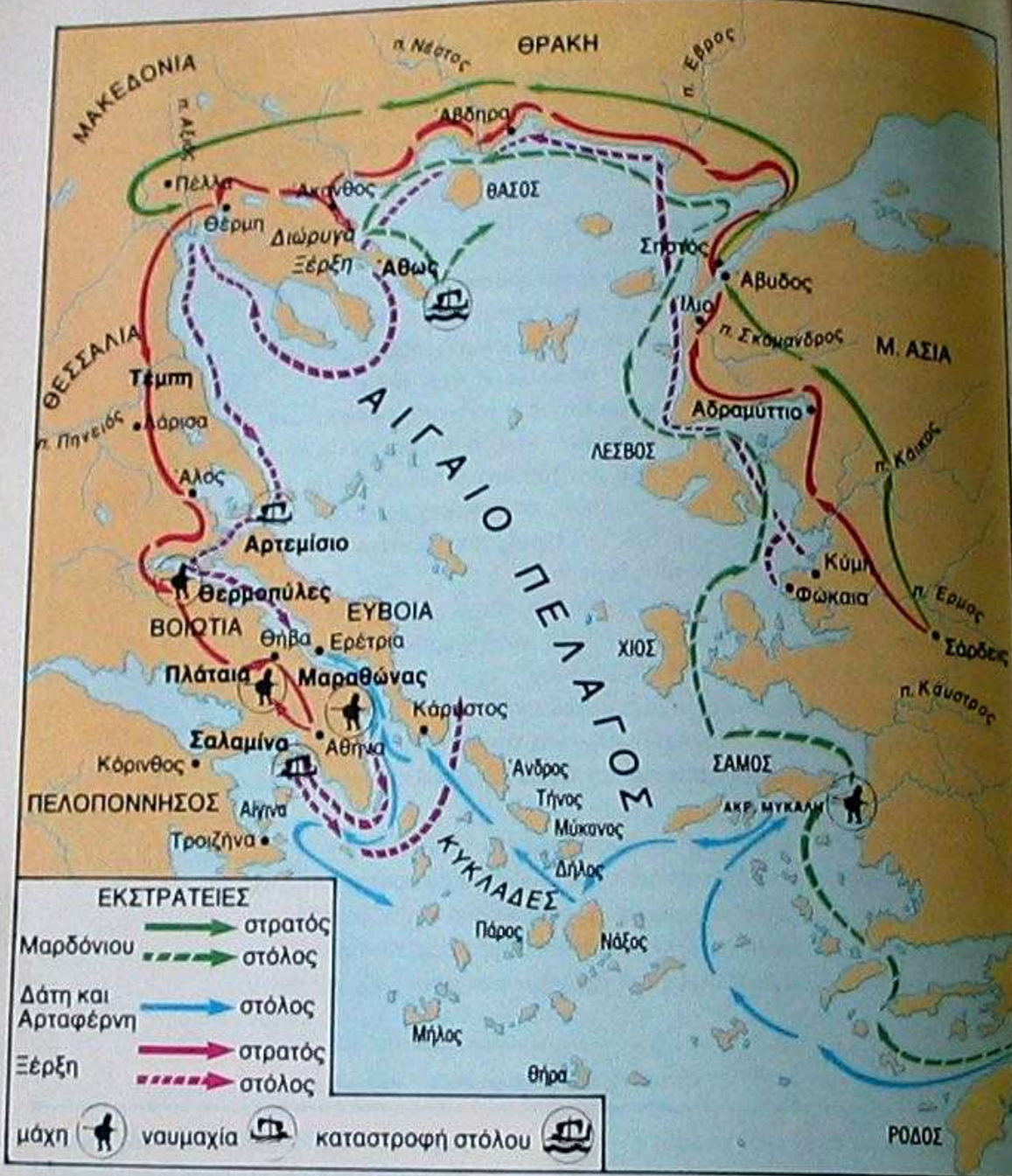
■ Η δύναμη της περσικής στρατιάς προκαλεί στην Ελλάδα **πανικό**.

*Συνέδριο του Ισθμού (481):
Ενωμένοι εναντίον Περσών
7.000 στρατιώτες*

Β. Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΤΗΤΩΝ

β. Η μάχη των Θερμοπυλών(ι)

- Ο **Ξέρξης** κατευθύνεται ανεμπόδιστα από τη **Θράκη** και τη **Μακεδονία** προς **νότο**. Ο στόλος του (1000 πλοία) πλέει στο **Αιγαίο**.

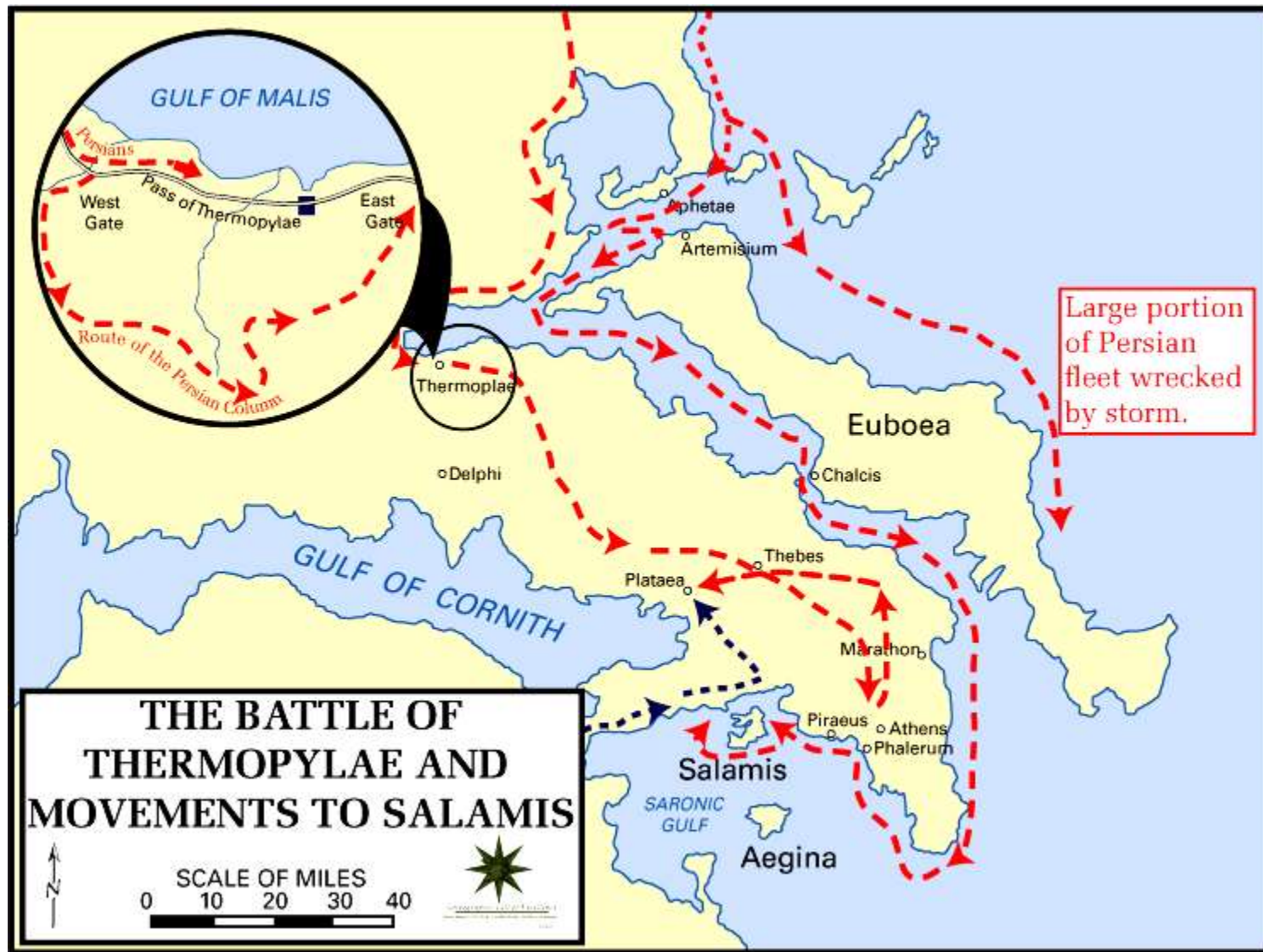
Οι Έλληνες
επιλέγουν το **στενό
των Θερμοπυλών**
για να εμποδίσουν
την κάθοδο των
Περσών, με αρχηγό
το **Σπαρτιάτη
Λεωνίδα (480 π.Χ.)**.

Παράλληλα ο
ελληνικός στόλος
πλέει στο **Αρτεμίσιο
της Εύβοιας**.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Υποθετική απεικόνιση του ηρωικού βασιλιά, βασισμένη στον γνωστό ανδριάντα του μουσείου της Σπάρτης, που θεωρείται ότι αναπαριστά τον Λεωνίδα (άποψη, θέσιση, που αμφισβητείται έντονα τα τελευταία χρόνια). Σημαντικά στοιχεία που να διαφοροποιούν ενδομυθολογικά τον βασιλιά της Σπάρτης από έναν οπλίτη του σπάρτιατός του δεν υπάρχουν, γεγονός αναμενόμενο σε μια κοινωνία όπου όλοι οι άνδρες ήταν ισόδοιοι μαχητές της πρώτης γραμμής. Η κορινθιακή περικεφαλαία του βασιλιά έχει απεικαστεί με βάση τον ανδριάντα και χαρακτηρίζεται από τις εξεζητημένες παραγναθίδες σε σχήμα κεφαλής κρού. Τα κερμαφόρα ζώα δεν συμβόλιζαν μόνο την ανδρεία στη μάχη αλλά και τη θεική καταγωγή του αριστοκράτη - πολεμιστή που τα έφερε ως έμβλημα (ο Λεωνίδας θεωρείται απόγονος του ημίθεου Ηρακλή και, κατά συνέπεια, του πατέρα των Δεών Δία). Η ασπίδα έχει ως έμβλημα το κεφάλι της Γοργούς, του θηλικού δαιμονίου που, με το τρομακτικό βλέμμα της, μεταμόρφωνε σε πέτρα τους εχθρούς της. Η επιβλητική Γοργώ, η οποία εμφανίζεται πολύ συχνά στις σπαρτιατικές ασπίδες, συμβόλιζε την επιθετικότητα και την ηγετική ικανότητα των γυναικών της Σπάρτης (ως σημειωθεί εδώ ότι η ευνομική σύζυγος του Λεωνίδα αναγορεύεται Γοργώ, όνομα που σε άλλη πόλη της Ελλάδας θα θεωρείτο προσβλητικό).
(εικονογράφηση: Χρήστος Γιαννόπουλος για τις Εκδόσεις ΠΕΡΙΣΚΟΠΟ).

Η μάχη των Θερμοπυλών(2)

■ Στην πρόταση των
Περσών να
παραδώσει τα όπλα, η
απάντηση του
Λεωνίδα είναι
«Μολών λαβέ»
έλα να τα πάρεις).

Αγώνας μέχρις εσχάτων στο στενό των Θερμοπυλών.
18η Αυγούστου 480 π.Χ.

Θερμοπύλες (48^ο π.Χ.)

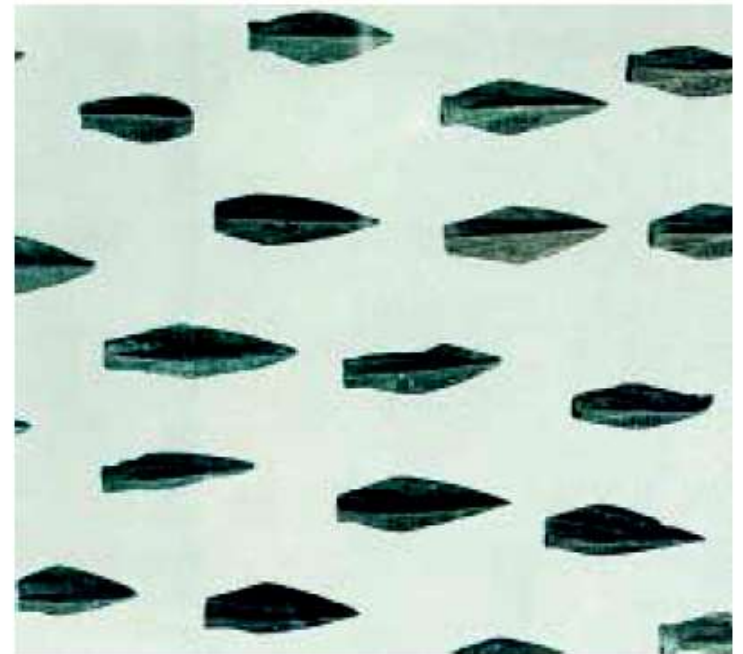
Η μάχη των Θερμοπυλών(3)

- Μετά την προδοσία του Εφιάλτη οι Πέρσες νικούν τους χίλιους Έλληνες (700 Θεσπιείς, 300 Σπαρτιάτες), που απέμειναν να υπερασπιστούν τις Θερμοπύλες.

Αιχμές περσικών
βελών (Αθήνα, Εθνικό
Αρχαιολογικό
Μουσείο).

Κατά τη διάρκεια των
ανασκαφών στις
Θερμοπύλες βρέθηκαν
πολλές τέτοιες αιχμές,
έτσι που να επιβεβαιώ-
νεται η ρήση ότι η
μάχη έγινε «υπό
σκιάν». Οι Πέρσες
φαίνεται ότι εξόντωσαν
τους υπερασπιστές των
Θερμοπυλών
χτυπώντας τους από
απόσταση με βέλη.

▲ Ο Λεωνίδας στις Θερμοπύλες, από τον Ζακ-Λουί Νταβίντ, 1814.

"Jacques-Louis David004 Thermopylae" από τον Jacques-Louis David http://www.wga.hu/frames-e.html?/html/d/david_j/4/index.html Υπό την άδεια Κιόνημαίεω Wikimedia Commons

Παλαιότερος του σπαρτιατικού αντίστοιχου στους Αρχαίους Παρθικούς 400 π.Χ. Ο σπαρτιάτικος μάχων ανταγωνισμός το σώμα των «ελεύθερων» (αριστοκρατών) και αριστοκρατών της γρήγορης και μαχητικής τους (Σπάρτης) πόλεως του Βασιλείου, της Κόρινθου, της Ρόδου, της Λακεδαιμόνειας, της Σάμου, της Σαμίου, της Κίχου και της Εφέσου. Αυτός οι Κορινθίους είχαν υποτάξουν ως από υποταγόμενοι ελλοίμα τους και είχαν θραύσει να στεναγμούς το να είναι του ελεύθερου εναντίον του η δουλίας, παρμένο με το μαχίλοιο. Ο Ηρόκλεις ως έρωτα των δικών και ηρώων του Σπάρτης αναφέρει Αριστοφάνη ανταγωνισμούς του αριστοκρατικού ανταγωνισμού (αριστοκρατών) τα χρόνια -ΣΥΝ- στο μάχη ενός του παλαιού, και τα φίλα των σπαρτιατών παλαιών των αριστοκρατών (αριστοκρατών) - εναντιοπαλώς σπαρτιατών του κράτους (αριστοκρατών) για της ελευθρίας -Παρθικός-.

ΣΠΑΡΤΙΑΤΗΣ ΟΠΛΙΤΗΣ (ΒΕΡΜΟΝΤΙΑΣ 400 π.Χ.)
Η εμφάνιση των οπλιτών της Σπάρτης την περίοδο των Μεδικών Πολέμων χαρακτηρίζεται από σχετική ομοιομορφία, καθώς όλοι οι μάχητοι έφεραν ενδύματα χρυσαυρού χρώματος, αρχαίονα κωδικοποιημένα θύρανα (οι λανοθήρακες δεν φαίνεται να ήταν διαφορετικές), περικνημίδες, ασπίδα τύπου "όπλων" και κλειστό κορινθιακό κράνος. Οι όπλων στατικές διαφορές εντοπίζονται στα σημείους επιβλήματα των ασπίδων, στο σχήμα του λανοστήτη (σπίλης ή υπερμνημίστας) και στο διαφορετικό μήκος των υφασμάτων (μεταγραφές). Χρήστος Γιαννόπουλος για της εκδόσεως ΠΕΡΙΣΧΟΠΟΥ.

*Ποιος ήταν ο Εφιάλτης;
Με ποιες σημασίες χρησιμοποιούμε σήμερα τη λέξη;*

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των ώρισαν κι
φυλάγουν Θερμοπύλες.
Ποτέ από το χρέος μη κινούντες.

.....

Και περισσότερη τιμή τούς πρέπει
όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν)
πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος,
κ' οι Μήδοι επί τέλους θα διαβούνε.

▲ Διαβάστε προσεκτικά τους παρακάτω στίχους από το ποίημα Θερμοπύλες που έγραψε το 1903 ο ποιητής Κωνσταντίνος Π. Καβάφης. Με ποιο συγκεκριμένο γεγονός της μάχης στις Θερμοπύλες συνδέεται το ποίημα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ

- ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΕΦΑΛΗ ΑΝΔΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ
ΤΗΝ ΑΝΟΝΥΜΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΤΩΝ ΕΠΑΚΟΣΙΩΝ ΘΕΣΠΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ
- ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΕΤΑΜΕΝΑ ΣΤΗΘΗ
ΤΩΝ ΑΓΩΝΑ, ΤΗΝ ΑΝΔΡΕΙΑ, ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ
ΤΗ ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ
- ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΣΗΚΟΜΕΝΟ ΦΤΕΡΟ
ΤΗ ΝΙΚΗ, ΤΗ ΔΟΞΑ, ΤΗΝ ΨΥΧΗ,
ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
- ΜΕ ΤΟ ΤΣΑΚΙΣΜΕΝΟ ΦΤΕΡΟ
ΤΗΝ ΕΚΟΝΕΙΑ ΘΝΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ
- ΜΕ ΤΟ ΓΥΜΝΟ ΚΟΡΜΙ
ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ,
ΠΡΩΤΟ ΘΕΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΕΣΠΙΩΝ,
ΘΕΟ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΙΔΗ

Ὡ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθά τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.
Ξένε, πες στους Λακεδαιμονίους ὅτι ἐδῶ
εἴμαστε θαμμένοι, πιστοί στις ἐντολές τους.
Τι ἦταν τα ἐπιγράμματα;

Γ. Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ
ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

Ο Αθηναίος Θεμιστοκλής προερχόταν από αριστοκρατική οικογένεια και ανήκε στην τάξη των πεντακοσιομέδινων. Το 493 π.Χ. εκλέχτηκε πρώτη φορά Άρχοντας. Η πολιτική του είχε στόχο τη δημιουργία ισχυρού στόλου, για να είναι η Αθήνα προετοιμασμένη στην περίπτωση μιας νέας εκστρατείας του Πέρση βασιλιά. Έτσι, όταν το 483 π.Χ. βρέθηκε κι άλλο ασήμι στα ορυχεία του Λαυρίου έξω από την Αθήνα, ο Θεμιστοκλής έπεισε τους Αθηναίους, αντί να μοιραστούν τα κέρδη από το ασήμι, να φτιάξουν με αυτά πολεμικά πλοία, τις τριήρεις. Με τις τριήρεις οι Αθηναίοι θα μπορούσαν όχι μόνο να αντιμετωπίσουν τον Πέρση βασιλιά αλλά και να νικήσουν τους στόλους άλλων ελληνικών πόλεων-κρατών, αλλά και των Φοινίκων, που τους ανταγωνίζονταν στη Μεσόγειο. Έτσι η Αθήνα θα μπορούσε να γίνει μεγάλη ναυτική δύναμη. Τις τριήρεις αυτές χρησιμοποίησαν οι Αθηναίοι στη ναυμαχία της Σαλαμίνας.

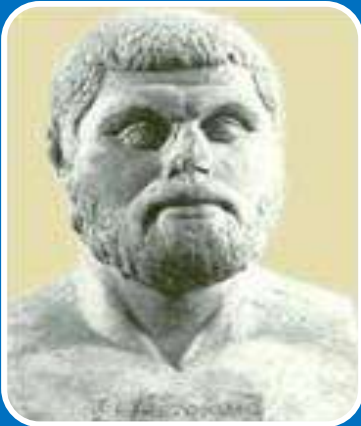
◀ Εικονίζεται αθηναϊκό πολεμικό πλοίο. Τα πλοία διέθεταν πανιά, αλλά ανέπτυσσαν ταχύτητα κυρίως με κωπηλασία. Το βασικό όπλο αυτών των πλοίων ήταν το έμβολο, που τοποθετούσαν στην πλώρη. Μελανόμορφο αγγείο του τέλους του 6ου αιώνα π.Χ. Λονδίνο (Μεγάλη Βρετανία), Βρετανικό Μουσείο.

γ. Η ναυμαχία της Σαλαμίνας(1)

Ο ΞΕΡΞΗΣ:

- προχώρησε και έφθασε στην Αθήνα,
- την οποία είχαν εγκαταλείψει οι περισσότεροι κάτοικοί της.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ:

- παρέσυραν τον Περσικό στόλο στο *στενό της Σαλαμίνας (Αττική)*,
- ύστερα από πρόταση του Αθηναίου στρατηγού *Θεμιστοκλή*.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ

Φαίνεται πως τα πολιτικά τράβηξαν τον Θεμιστοκλή γρήγορα και ζωηρά και έντονη ορμή τον κυρίευσε για τη δόξα... Κι ήταν τόσο παράφορος για τη δόξα ώστε νέος ακόμα, όταν έγινε η μάχη εναντίον των βαρβάρων στον Μαραθώνα και διαφημίστηκε η στρατηγία του Μιλτιάδη, αυτός φαινόταν σκεπτικός πολλές φορές, και τις νύχτες έμενε άγρυπνος, δεν πήγαινε στα συνηθισμένα συμπόσια κι έλεγε σε εκείνους που τον ρωτούσαν κι απορούσαν για την αλλαγή της ζωής του, πως δεν τον άφηνε να κοιμηθεί το τρόπαιο του Μιλτιάδη. Γιατί οι μεν άξιοι νόμιζαν πως η ήττα των βαρβάρων στον Μαραθώνα ήταν το τέλος του πολέμου, ενώ ο Θεμιστοκλής πως ήταν η αρχή μεγαλύτερων αγώνων και γι' αυτούς ετοίμαζε πάντοτε τον εαυτό του για το συμφέρον ολόκληρης της Ελλάδος. Πλούταρχος, Θεμιστοκλής 3 (μετ. Αθηνάς Καλογεροπούλου)

- ▲ Αφού μελετήσετε το απόσπασμα από το κείμενο του Πλουτάρχου, σε ποια συμπεράσματα καταλήγετε αναφορικά με την **προσωπικότητα** του **Θεμιστοκλή**;

Ναυμαχία της Σαλαμίνας (2)

Λόγω του περιορισμένου χώρου οι **Πέρσες** δεν μπορούσαν να **παρατάξουν όλη** τους τη δύναμη.

Η **ορμητική επίθεση** των Ελλήνων και η **έλλειψη χώρου** για ελιγμούς έφεραν την **καταστροφή** για τον Περσικό στόλο.

Ο **Ξέρξης εγκατέλειψε** την Ελλάδα, αφήνοντας τη συνέχιση του πολέμου στο στρατηγό **Μαρδόνιο**.

▲ Η ναυμαχία της Σαλαμίνας

▲ Ο Ξέρξης παρακολουθεί από το θρόνο του
τη ναυμαχία της Σαλαμίνας

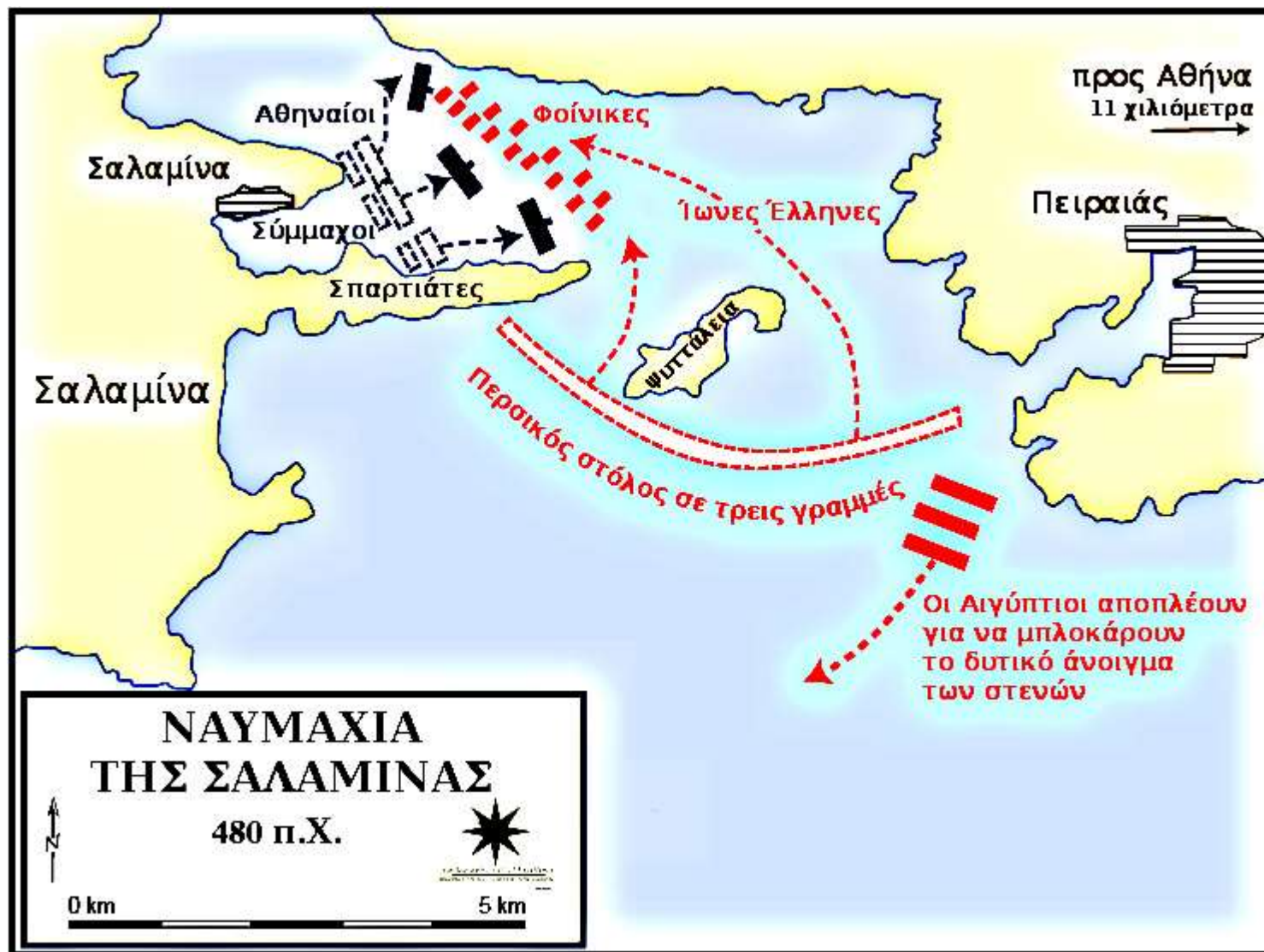

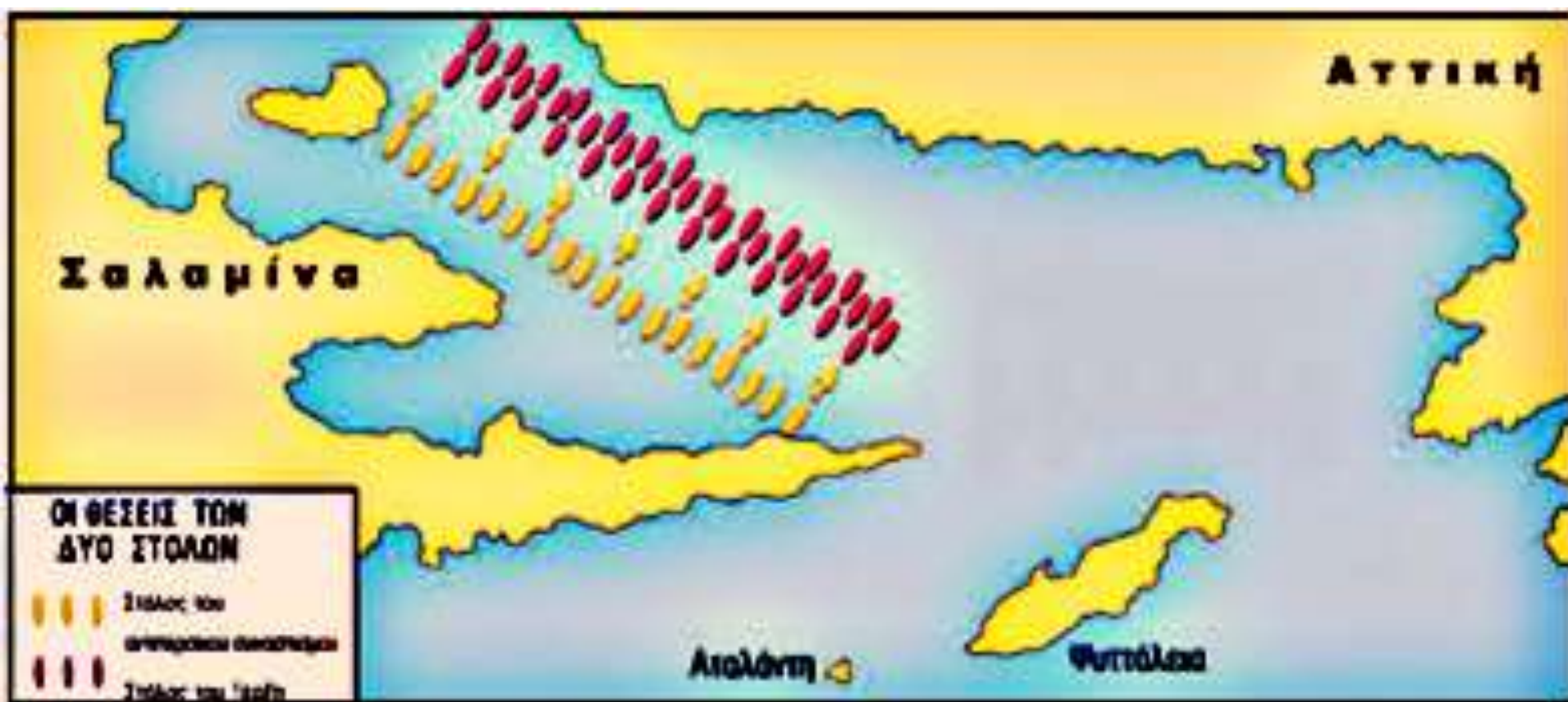

► Τα στενά της Σαλαμίνας

1. Γιατί ο Θεμιστοκλής ήθελε να συγκρουστούν οι δύο στόλοι στο στενό της Σαλαμίνας;
2. Πώς νομίζεις ότι αισθάνονταν οι Έλληνες μετά τη νίκη τους;

▶ ΕΝΑΣ ΠΕΡΣΗΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ
ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΠΕΡΣΙΚΗ ΑΥΛΗ ΤΗ
ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ
ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ.

α. Ποια ήταν η
εκτίμηση των Περσών
για την έκβαση της
ναυμαχίας;

β. Ποια τακτική
ακολούθησε ο
ελληνικός στόλος στη
ναυμαχία;

γ. Ποιες είναι οι αξίες
για τις οποίες
πολεμούσαν οι
Έλληνες, σύμφωνα με
τους στίχους του
Παιάνα;

Όταν με τ' άσπρα τ' άτια της η μέρα
φωτοπλημμύριστη άπλωσε σ' όλο τον κόσμο,
μια πρώτα ακούστηκε απ' το μέρος των Ελλήνων
βουή τραγουδιστά με ήχο φαιδρό να βγαίνει
και δυνατ' αντιβούιζαν μαζί και οι βράχοι
του νησιού γύρω, ενώ τρομάρα τους βαρβάρους
έπιασεν όλους, που έβλεπαν πως γελαστήκαν.
Γιατί δεν ήταν για φευγιό που έψαλλαν τότε
σεμνόν παιάνα οι Έλληνες, μα σαν να ορμούσαν
μ' ολόψυχη καρδιά στη μάχη, ενώ όλη ως πέρα
τη γραμμή των της σάλπιγγας φλόγιζε ο ήχος.
Κι αμέσως τα πλαταγιαστά με μιας κουπιά τους
χτυπούνε με το πρόσταγμα τη βαθιάν άρμη
και δεν αργούνε να φανούν όλοι μπροστά μας.
Το δεξί πρώτο, σε γραμμή, κέρας ερχόταν
μ' όλη την τάξη, κι έπειτα κι ο άλλος στόλος
από πίσω ακλουθά. και τότε ήταν ν' ακούσεις
φωνή μεγάλη από κοντά: «Εμπρός, των Ελλήνων
γενναία παιδιά! να ελευθερώσετε πατρίδα,
τέκνα, γυναίκες και των πατρικών θεών σας
να ελευθερώσετε τα ιερά και των προγόνων
τους τάφους· τώρα για όλα 'ναι που πολεμάτε».
Αισχύλος, Πέρσες στ. 386-405 (μετάφρ. Γ. Γρυπάρη)

Από τη ναυμαχία της Σαλαμίνος στη μάχη των Πλαταιών (479 π.Χ)

Δ. Η ΜΑΧΗ
ΤΩΝ ΠΛΑΤΑΙΩΝ

Μάχη των Πλαταιών

Μετά την
άρνηση των
Αθηναίων να
συνεργαστούν,
ο *Μαρδόνιος*
εισέβαλε στην
έρημη από
κατοίκους
Αθήνα.

Η τελική μάχη δόθηκε στις
Πλαταιές, με *νίκη* των
ελληνικών δυνάμεων υπό
την αρχηγία του *Σπαρτιάτη*
βασιλιά Πανσανία (479 π.Χ.).

Σκηνή από τη μάχη των Πλαταιών. Έλληνας πολεμιστής συγκρούεται με Πέρση ιππέα. Παράσταση από τη ζωφόρο του ναού της Αθηνάς Νίκης (Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο). Είναι η πρώτη φορά που εικονίζεται σε ναό πολεμική σκηνή.

Μπορείτε να δώσετε τη δική σας εξήγηση γιατί υπάρχει η παράσταση αυτή στον ναό;

Ε. Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ
ΤΗΣ ΜΥΚΑΛΗΣ

Μυκάλη:
ακρωτήριο στην
Ανατολική Σάμο.

Ταυτόχρονα με τη
μάχη των
Πλαταιών, ο
Λεωτυχίδης,
Σπαρτιάτης, στα
ανοιχτά της
Μυκάλης νίκησε
τα υπολείμματα
του περσικού
στόλου (479 π.Χ.)

Οι περσικοί
πόλεμοι έλαβαν
τέλος.

ΣΤ. ΟΙ ΣΥΝΕΠΤΕΙΕΣ

Η επεκτατική πολιτική των Περσών *αναχαιτίστηκε.*

Πολλές ελληνικές
πόλεις της Μικράς
Ασίας
απελευθερώθηκαν

Οι νίκες τόνωσαν
την *αυτοπεποίθηση*
των Ελλήνων.

Οι Έλληνες
επιδόθηκαν σε *έργα*
ειρήνης με
διαχρονική αξία.

- Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις
- Ποια είναι τα **αίτια**
- και ποιες οι συνέπειες της **νίκης των Ελλήνων επί των Περσών;**

Η σημασία της ελληνικής νίκης

«Η παγκόσμια σημασία της ελληνικής κατά των Περσών νίκης είναι ολοφάνερη. Αποκρούοντας οι Έλληνες την θύελλα που ήλθε από την Ανατολή έδωσαν στην πολιτική και πολιτιστική ζωή της Δύσεως σκοπό και κατεύθυνση για ένα ολόκληρο αιώνα. Με τον νικηφόρο αγώνα τους για την Ελευθερία γεννιέται η Ευρώπη σαν ιδέα και σαν πραγματικότητα. Τα αγαθά, για τα οποία έδωσε τότε την ζωή του ο Ελληνισμός, είναι ακόμη και σήμερα οι υπέρτατες αξίες για την κοινωνία της ευρωπαϊκής ανθρωπότητας. Το γεγονός ότι ο ελληνικός πολιτισμός κατ'όλην την ανωτερότητα του, με πλήρη εσωτερική και εξωτερική ελευθερία, τον δρόμο του προς τα ύψιστα εκείνα επιτεύγματα, τα οποία η Ευρώπη παρέλαβε και θαυμάζει σαν ανυπέρβλητα, σαν κλασσικά πρότυπα στην εικαστική τέχνη, στην δραματουργία, στην φιλοσοφία και στην ιστοριογραφία, οφείλεται στους προμάχους της Σαλαμίνος και των Πλαταιών, στον Θεμιστοκλή και όχι λιγότερο στον Πausανία. Οι Έλληνες δεν υπερασπίστηκαν μόνο την πολιτική ελευθερία, αλλά και την πνευματική αυτονομία του ανθρώπου, και αν εμείς σήμερα μπορούμε να λεγόμαστε άνθρωποι ελεύθεροι, άνθρωποι που έχουμε το δικαίωμα να σκεφτόμαστε, το χρωστάμε σ' εκείνους, που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις γι' αυτό.

Χ. Μπένγκκτσον, Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας, εκδ. Μέλισσα, σ. 168

► Νόμισμα που έκοψαν
οι Αθηναίοι μετά τους
Περσικούς πολέμους
(Βερολίνο,
Αρχαιολογικό
Μουσείο). Πάνω στην
περικεφαλαία της
Αθηνάς εικονίζεται
κλαδί ελιάς, σύμβολο
της νίκης

Ερωτήσεις~ Δραστηριότητες

1. Ποιος ήταν ο Εφιάλτης; Με ποιες σημασίες χρησιμοποιούμε σήμερα τη λέξη;
2. «Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των όρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες». Ποιο το γενικότερο νόημα των στίχων αυτών του Κ. Καβάφη; Στην απόδοση του νοήματος να λάβετε υπόψη τη σημασία των χρόνων «όρισαν» (αόριστος) και «φυλάγουν» (ενεστώτας) καθώς και του συνδέσμου «και».
3. Ποια τα αίτια και τα αποτελέσματα της νίκης των Ελλήνων επί των Περσών;

► Πρόσθετη εργασία

- Ο Ξέρξης συνόδευε ο ίδιος τα στρατεύματα του στην Ελλάδα, καθώς βέβαιος για τη νίκη του, ήθελε να την παρακολουθεί από κοντά. Όμως η πραγματικότητα διέψευσε τις προσδοκίες του. Μπορείτε να θυμηθείτε μια **ανάλογη περίπτωση από τη νεότερη ιστορία μας**, στην οποία διαψεύστηκαν ακόμα μια φορά τα σχέδια ενός ισχυρού ηγέτη εις βάρος της Ελλάδας; Ποια διαπίστωση προκύπτει;

ΑΣΚΗΣΗ: Παρατηρήστε προσεκτικά τις δύο παρακάτω εικόνες. Μπορείτε να διακρίνετε στη δεύτερη εικόνα ποιος είναι ο στρατιώτης του Πέρση βασιλιά και ποιος ο στρατιώτης των ελληνικών πόλεων-κρατών που είχαν αποφασίσει να αντισταθούν; Ποια στοιχεία της ενδυμασίας τους σας βοήθησαν να τους ξεχωρίσετε; Τι λείπει από τη στολή του πολεμιστή στην πρώτη εικόνα που το συναντάμε στη δεύτερη; ΠΗΓΗ: www.museduc.gr

Σύνοψη περσικών πολέμων

- 499 π.Χ. **Ιωνική επανάσταση**. Βοήθεια Αθήνας & Ερέτριας (αφορμή εκστρατείας)
- 492 π.Χ. εκστρατεία **Μαρδόνιου** → διακοπή
- 490 π.Χ. εκστρατεία **Δάτη & Αρταφέρνη** → **Μάχη Μαραθώνα**: **Μιλτιάδης** Αθηναίος, νίκη
- 480 π.Χ. εκστρατεία **Ξέρξη** → **Μάχη Θερμοπυλών**: **Λεωνίδας** Σπαρτιάτης, ήττα
- 480 π.Χ. Ξέρξης κινείται προς Αττική → **Ναυμαχία Σαλαμίνας**: **Θεμιστοκλής** Αθηναίος, νίκη
- Εισβολή Μαρδόνιου στην Αθήνα
- 479 π.Χ. **Μάχη Πλαταιών**: **Παυσανίας** Σπαρτιάτης βασιλιάς, νίκη
- 479 π.Χ. εκκαθάριση περσικού στόλου → **Ναυμαχία Μυκάλης**: **Λεωτυχίδης** Σπαρτιάτης, νίκη → ΤΕΛΟΣ ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ